

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas III. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

Porro dolor ustionis, duplex cogitari potest, materialis & proprius, & alius spiritualis & per proportionem quandam dictus: in demonibus non potest ab igne causari dolor materialis, & proprius ustionis: cum enim non sit quidquam ustibile nisi materiale, si Angeli materiales non sunt, nec sunt ustibiles, adeoque respectu illorum, non potest dari materialis ustio. Ustio autem spiritualis & per proportionem dicta, si detur, illa bene uri poterunt demones, salvari quæ tota poenalis ignis. De qua ipsa spirituali & proportionata ustione, hic formari potest discursus.

Experimur, admoto igne corpori, sensibilem nostrum dolorem, cruciatumque materiale, quem percipit sensitiva: quia verò nunquam ita percipit sensitiva, quin etiam percipiat intellectiva pars, ut suppono ex Animasticis: percipit patiturque eum dolorem, etiam ipsa anima, etque spiritualis: qui dolor, est per proportionem ustio: quia est species quædam doloris spiritualis, qui non ponitur, nisi vel ad realem ustionem, vel ex specie excitata materialis ustionis, simul trahente secum speciem spiritualem, quæ deferriat ad talem dolorem spiritualem percipiendum. Quo posito

Sic ulterius proceditur. Non implicat contradictionem, ut ignem illum infernalem eleve Deus, per potentiam obedientialem, ad principium talem dolorem spiritualem, qualis solet haberi in anima unita corpori quod uritur: quæ enim in hoc implicat? vel enim hæc implicat ex eo esset; quia ille ignis non est vitalis & dolor est vitalis: vel ex eo; quia ille dolor esset spiritualis, & ignis materialis: vel ex eo, quia quando non est materialis ustio, non potest esse dolor verus spiritualis, qualis percipitur, dum fit talis ustio. Nihil horum probat intentum arguentis. Non primum, quia dari possunt principia ad actum vitalem, ipsa non vitalia, modo principale principium, sit vitale: Et ita habitus supernaturalis in multorum sententia non est quid vitale aliaque multa, v.g. species sensibiles, & tamen principiant actum vitalem. Secundum etiam non obest: quia non implicat contradictionem, elevari (saltem divinitus) materiale aliquid, ad producendum aliquid spirituale. Tertium etiam non obest, quia quamvis id naturaliter fieri non possit, præcipue cum vera, gravi, non apprehensa pressurâ: non implicat tamē id fieri determinante Deo, ut producat talis dolor, concurrenteq; ad illū elevato igne. Et sicut naturaliter non potest videri color absens, potest tamen divinitus determinari potentia, & completi, supplente completionem ponibilem ab objecto, ipso Deo, ita ut exeat in actum visionis: cur ergo ex simili determinatione, talis dolor, de quo hic, haberi non poterit?

Breviter explicatur. Quomodo spiritus puniatur ab igne? Quia scilicet ex una parte

determinat Deus ad eliciendum talem dolorem spiritualem, qualis haberi solet, dum uritur corpus, ex alia parte elevat Deus ignem, ut suo modo concurrat, determinetque ad talem dolorem.

PROBATUR 1. Explicatio auctoritate Gregor. I. 4. Dialog. c. 29. *igne visibili ardor ac dolor invisibilis erahitur, & per ignem corporum mens incorporea, etiam incorporea flammâ cruciatur.* Et inferius. *Quamvis colligere ex dictis Evangelicis possumus, quia incendium anima non solum videndo, sed etiam experiendo patitur.* Eadem sententia videtur esse Henrici apud Suarez in substantia. Ut videre est c. 14. n. 24. ubi docet, ignem affligere demones illo genere afflictionis, quod affligeret sensum corporis, proque eadem sententia citatus potest adferri Mart. n. 99.

PROBATUR 2. Quia ex una parte non implicat id contradictionem, ex alia parte longè simplicius ostendit, & explicat verba Scripturæ, utpote adferendo & ostendendo dolorem poenalis ignis.

PROBATUR 3. Quam multa vexativa formari solemus, & si seclusa ligatione sensuum idem nobis contingeret, indubiè insigniter affligeremur, cur ergo altiori modo, præsentem etiam plenè sibi animo, non poterit idem facere Justitia Dei.

DIFFICULTAS III.

Solvuntur Objectiones.

OBJICI potest 1. Non potest Deus ponere qualitatem, quæ posita in Angelo, faciat illum potentem pati à calore materiali ignis. Ergo neque potest elevari ignis ad causandum dolorem explicatum. Ant. multis probat contra Henr. Suarez à n. 27.

RESPONDETUR. Quia illa qualitas & faceret Angelum posse pati à calore materiali ignis ut supponitur; & non faceret, quia deberet facere illum pati per dolorem materiale ustionis: (de hoc enim procedit questio) & tamen spiritus utpote incorporeus, uri non potest: tale autem absurdum nullum sequeretur, si elevaretur ignis ad principium dolorem spiritualem, afflictivum spiritus, modo explicato.

INSTABIT 1. Hic dolor non potest esse nisi ex qualitate illa dolorifera, quæ ex vehementi calore resultat; quia illa est proprium objectum illius: sed ignis ille in substantia spirituali, non facit formalem calorem, ergo nec principabit prædictum dolorem.

RESPONDETUR. Illum dolorem naturaliter ex vi connexionis cum corporeo, non posse principiari, nisi ex qualitate dolorifera, orta ex calefactione: posse tamen principiari talem

dolorem, accedente Dei determinatione elevationeque. Unde adæquatum objectum talis doloris naturaliter concepti, est qualitas uisiva corporea, immixta: ita tamen, ut supernaturaliter dari possit locus tali dolori, sine corporali uisione.

INSTABIS 2. Anima percipit dolorem uisito corpore, ex eo, quia calor ille disponit ad corruptionem hominis; respectu autem Angeli, non datur dispositio ad corruptionem: Ergo nec principium doloris.

RESPONDETUR. Ex dictis duplicem esse talem dolorem. Primus ex connexionione ad corpus, talis dolor ex connexionione ista, non habetur in Angelis, vocaturque hic dolor materialis. Secundus dolor, est proportionatus, determinatus ab extrinseco & per interventionem potentie obedientialis; Et sic nego illum non posse principiari, sine sensibili dolore.

INSTABIS 3. Si calor poneretur in Angelo, non esset contra naturam illius, sed esset in illo qualitas neutra. Ergo non posset in Angelo esse objectum ejusdem doloris, cujus est in homine, quo ab igne torquetur.

RESPONDETUR. Posse esse objectum talis doloris, Deo determinate potentiam, ad habendum talem dolorem, & elevante ignem, ut ad illum concurrat: calor autem est in Angelo qualitas neutra, ejusque non afflictiva; quia ad hoc non elevatur.

OBJICITUR 2. Impossibile est dari actum vitalem sine objecto proportionato & necessario: sed in anima separata non est objectum talis doloris, qui ex carne transsit in animam usque ad voluntatem ejus, quando caro igne comburitur. Ergo nec talis dolor potest esse in anima separata. Major probatur, quia impossibile est velle nisi volibile, videre nisi visibile, & sic de reliquis; Ergo etiam impossibile erit dari tristitiam, nisi de objecto disconveniensi. Quod ipsum ulterius in hoc fundatur, quia habitudo ad objectum est essentialis omni actui immanenti. Min. principalis prob. quia objectum doloris resultans in voluntate animæ conjunctæ, ex actione ignis, est qualitas dolorifera corporea, causata ex calefactione ignis, & speciali receptione in organo tactus; in spiritu autem, non producit talis qualitas ab igne.

RESPONDETUR. Naturaliter in animo presente, non oriri talem dolorem, nisi ob qualitatem doloriferam, in tactu receptam; posse tamen oriri supernaturaliter, Deo determinante, &c. Quod autem attinet ad illud principium: impossibile est dari actum vitalem, sine objecto proportionato. Ad hoc dici potest, in primis, querendo unde oriatur in nobis somniantibus dolor pœnalitatis igneæ? Si id referas in species vicarias, id in presenti etiam facies, in super recurrendo ad determinationem divi-
nam, elevationis interventionem, &c. Deinde

non implicat oculum corporeum per multos, si specie impressa informetur, videre etiam objectum absens: in quorum sententia illud principium, habitudo ad objectum est essentialis actui, in hoc sensu est verum, quod debeat terminari ad objectum, sed non facit hunc sensum, quasi nisi objectum in se adsit, jam non possit circa illud, etiam divinitus, versari potentia. Neque inde sequetur, quod possit odor videri: nam potentia exteriores versantur circa sua objecta, prout sunt à parte rei: Cum ergo odor non sit coloratus; supponitur autem objectum oculi esse coloratum, sit ut non dicatur videri odor. Quia autem potentia volitiva, fertur in objectum prout representatum à nostris intentionibus; possit autem nostra intentio representare ignem tanquam doloriferum, sit ut objectum illius doloris, possit esse ignis.

Sed concessio etiam hoc principio, non sequitur quidquam contra nos: Dicemus enim dari tunc objectum illius doloris, hoc est ipsum ignem, qui supponitur elevatus.

INSTABIS 1. Suarez. Objectum talis doloris in anima non est ipse ignis in se spectatus, nec etiam aliquid factum in spiritum ab ipso igne. Ergo nullum est objectum ibi talis doloris. Ant. probatur. Ignis secundum se non potest esse objectum doloris spiritui, nisi ex falsa apprehensione, quæ in Angelis fingi non potest. Sed etiam si apprehenderetur ignis ut disconveniens, non est objectum simile objecto doloris ex uisione: quia hoc objectum, est qualitas dolorifera, intrinsecè afficiens animatum corpus: Ignis verò, est res extrinseca, quæ solum potest apprehendi, ut disconveniens effectivè, quatenus aliquod nocumentum infert, hæc autem ratio objecti, est valde diversa; Ergo & ipse dolor, erit diversus. Non est etiam aliquid ab igne transmissum, quid enim tale?

RESPONDETUR particularim, quod scilicet objectum doloris illius non sit ignis secundum se præcisè spectatus; sit tamen prout elevatus. Neque illic erit falsa apprehensio; quia præsentibus animo spiritus, experientur dolorem. Cumque persuadeant sibi hoc non implicare; ex alia parte cum experiantur se ita dolere, facile inferunt, se non decipi, in illo dolore. Non esset autem illud objectum simile objecto in uisione, non esset inquam simile quoad vim causandi doloris sibi à Deo communicatam, nego; licet non esset simile in aliis. Quamvis autem ille ignis sit disconveniens effectivè, est etiam disconveniens suo modo objectivè; quia verificat hanc propositionem: elevatus est ad principiandum dolorem, similem ei, qui ex uisione haberi solet, in anima, conjuncta corpori, efficitque non quidem eundem omnino, sed proportionatum dolorem, eò quod ille prior percipitur ratione connexionis cum

cum corpore, posterior ex determinatione divina, interventione elevationis, &c. Posset etiam bene admitti qualitas spiritalis producta ab igne, quæ recepta in spiritu, compleat eundem ad principiandum prædictum dolorem; sed hoc non est necessarium; cum ignis ille possit hoc facere, & ex decreto Dei, semper ab iisdem indifferet. Quod autem dicit Suarez, esse illuc non nisi tristitiam in spiritu, quando crematur corpus, & non dolorem; id immerito dicitur: est enim tristitia, sed non sine dolore: actus enim sensationum, habent correspondentes sibi actus spirituales, adeoque dolorem poenalitatis ignæ, ad quem (ut jam explicatum) habendum determinatur damnati.

INSTARI adhuc posset. Ille dolor & esset vitalis, & non esset vitalis: esset ut supponitur: non esset autem, quia inchoatam vim naturalem ad talem dolorem non habet purus spiritus.

RESPONDETUR. Sufficere ad salvandam vitalitatem in actu aliquo, ad quem supernaturalis determinatio requiritur, sufficere inquam habere inchoatam vim, ad similem genere proximo actum; licet non similem specie. Et sic vitalis est visio beata, licet nullum intuitivum, similem specie, producat creatura actum: Sufficit autem ut producat actum intuitivæ notitiæ. Quia verò ille dolor, de quo hic, progredere proximo, dicit dolorem spiritualem; fit ut

dicatur etiam ad illum haberi inchoata vis, adeoque ut dicatur ille dolor fieri vitaliter.

OBJICIT 3. Vasquez. Intellectus Angelus non potest ita deludi, ut possit apprehendere tanquam malum aliquid, quod revera non est; secus homines, qui imaginatione decipiuntur.

RESPONDETUR. Quod tunc non decipiatur Angelus, quia præsentem animo experitur illum dolorem, abstractivèque cognoscit, elevatum esse ignem ad hunc dolorem: Insuperque evidenter sibi solvit argumenta in oppositum.

INQUIRI hic etiam solet: An tanta sit tristitia dæmonum, ut nullam omnino consolationem capere possint? Affirmant aliqui cum Mol. & Vasq. referuntque in hoc principium, quia statuit Deus, ad nullam lætitiā, se cum illis concursurum. Alii negant cum Suar. quia appetunt aliqua dæmones, quæ sibi statuunt ut bona, quæ si possideant, cur non habebunt saltem levem delectationem? Licet autem nulla sit tristitia in cælo, non sequitur nullam fore lætitiā, saltem levem in inferno; quia non est necesse in omnibus contrarietatem reperiri; aliās quia in cælo nemo errat, deberet etiam in inferno nulla reperiri scientia, quod falsum est.

An autem dæmones nunquam exeant localiter ex inferno, nihil pro utraque parte concludit Arriaga.

Det nobis Dominus terminum Angelorum, liberationem ab inexplicabili pœna dæmonum.

